

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ПРОТОКОЛ

«5» травня 2023 р.

м. Луцьк

№ 9

**Засідання кафедри економіки, підприємництва та маркетингу щодо
затвердження освітньо-професійної програми Економіка довкілля і
природних ресурсів і навчального плану 2023/2024 н. р.
підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності Економіка
другого (магістерського) рівня підготовки**

Голова: Павлова О.М. (д.е.н., професор)

Секретар: Шабала О.П.

ПРИСУТНІ:

Науково-педагогічні працівники: Павлова О.М. (д.е.н., професор),
Павлов К.В. (д.е.н., професор, гарант ОП), Якимчук А.Ю. (д.е.н., професор),
Суряк А.В. (к.е.н., доцент), Хомюк Н.Л. (д.е.н., доцент), Бортнік С.М. (к.е.н.,
доцент), Букало Н.А. (к.е.н., доцент), Бегун С.І. (к.е.н., доцент), Сак Т.В.
(к.е.н., доцент), Данилюк Т.І. (к.е.н., доцент).

СЛУХАЛИ:

1. **Павлову О. М.**, гаранта ОПП 051 Економіка, яка узагальнила попередній досвід викладання за ОПП Економіка довкілля і природних ресурсів, пропозиції здобувачів освіти, академічної спільноти, рецензії стейкхолдерів та науково-педагогічних працівників, громадське обговорення

програми, досвід інших ЗВО та всіх зацікавлених осіб і презентувала оновлену освітньо-професійну програму та навчальний план підготовки магістра для подальшої рекомендації до затвердження вченою радою ФЕУ.

Аналіз рекомендацій і пропозицій щодо змін ОП

ОК НП ОПП Економіка довкілля і природних ресурсів 2021/2022 (семестр/загальна кількість год/лекції/практич ні)	ОК НП ОПП 2023/2024 Економіка довкілля і природних ресурсів (пропозиції до громадського обговорення) (семестр/загальна кількість год/лекції/практич ні)	ОК НП ОПП Економіка довкілля і природних ресурсів 2023/2024 (семестр/загальна кількість год/лекції/практич ні)	Суть і необхідність зміни (доцільність залишити)	Де і ким було запропоновано зміну (протокол засідання, рекомендація стейкхолдерів) рецензія
Цикл загальної підготовки				
Соціальна та поведінкова економіка (2/120/20/12)	Соціальна та поведінкова економіка (1/120/24/24)	Соціальна та поведінкова економіка (1/120/24/24)	Збільшити кількість аудиторних годин та перенести у цикл професійної підготовки	Пропозиції науково- педагогічного персоналу в ході громадського обговорення ОПП (протокол № 8/1 від 5.05.23) http://surl.li/jdfwf Пропозиція гаранта ОПП Павлової О.М. (Протокол засідання стейкхолдерів № 3 від 3.05.2023 р. http://surl.li/jdgaz)- Стандарт вищої освіти,

				Рецензія Кватирко О.М. (http://surl.li/havba)
Ділова комунікація іноземною мовою/ ділова комунікація українською мовою (як іноземною) (I/120/40/6)	Наукова комунікація іноземною мовою/ наукова комунікація українською мовою (як іноземною) (2/90/-/24)	Наукова комунікація іноземною мовою/ наукова комунікація українською мовою (як іноземною) (2/90/-/24)	Рекомендовано залишити для забезпечення фахових компетентностей зі змінами назви, тем викладання ОК	Стандарт вищої освіти
Сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності (1/120/16/30)	Сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності (I/120/16/30)	Сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності (I/120/16/30)	Рекомендовано залишити з уточненням тем	Стратегія розвитку кафедри економіки, підприємництва та маркетингу http://surl.li/gabwv Пропозиції науково-педагогічного персоналу в ході громадського обговорення (протокол № 8/1 від 5.05.23) http://surl.li/jdfwf
Методологія й організація наукових досліджень та захист інтелектуальної власності (1/120/22/24)	Методологія та організація наукових досліджень у галузі (I/120/22/24)	Методологія та організація наукових досліджень у галузі (I/120/22/24)	Рекомендовано уточнити назву та оновити теми	Пропозиція стейкхолдера Смолича О.В. (протокол засідання стейкхолдерів №1 від 26.02.2020 р. http://surl.li/iwjdt Пропозиція науково-педагогічного персоналу в ході громадського обговорення обговорення ОПП (протокол № 8/1

				від 5.05.23) http://surl.li/jdfwf
Мотивування та лідерство (1/120/22/24)	Мотивування та лідерство (2/120/24/24)	Мотивування та лідерство (2/120/24/24)-	Рекомендовано залишити з збільшенням годин уточненням тем силябусу	Пропозиції роботодавців у результаті громадського обговорення ОПП (протокол № 8/1 від 5.05.23) http://surl.li/jdfwf Пропозиція випускників Бурика Ю. та Освіцинського Б. (протокол засідання кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, здобувачів освіти II-го магістерського рівня вищої освіти, робочої групи ОПП Економіка довкілля і природних ресурсів № 8 від 4.05.23р.) http://surl.li/kfbav Рецензія Лагодієнко В.В.(http://surl.li/havao) Пропозиція стейкхолдера Киричука В. (протокол засідання стейкхолдерів № Звід 3.05.23 р. http://surl.li/jdgaz)

<p>Фінансове й обліково-аналітичне забезпечення управлінських рішень та оцінювання ризиків (П/120/24/24)</p>	<p>Технології прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності (П/120/24/24)</p>	<p>Технології прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності (П/120/24/24)</p>	<p>Рекомендовано впровадити для забезпечення загальних компетностей</p>	<p>Пропозиція стейкхолдера Тимчишина А.(протокол засідання стейкхолдерів №3 від 3.05.23 р. http://surl.li/jdgaz) Рецензія Піскун С.І. (http://surl.li/jdgaz)) У результаті вивчення досвіду ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» http://surl.li/kfedp</p>
<p>Економічні основи ресурсозбереження (3/120/20/20)</p>	<p>-----</p>	<p>-----</p>	<p>Рекомендовно перенести ОК до циклу вибіркових дисциплін</p>	<p>Пропозиція здобувача освіти Чучмана Н. (протокол засідання робочої групи № 1 від 1.03.2021 р., http://surl.li/iwjmc) У результаті тристороннього засідання кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, робочої групи та стейкхолдерів освітньо- професійних та освітньо-наукових програм (протокол № 5/1 від 17.02.2023 р. http://surl.li/kfahc</p>

Економічна оцінка природних ресурсів (2/120/20/20)	Економетричне моделювання в природокористуванні (3/150/26/30)	Економетричне моделювання в природокористуванні (3/150/26/30)	Рекомендовано змінити назву та сутність ОК.	Пропозиції стейкхолдера Кватирко О. (протокол засідання стейкхолдерів № Звід 3.05.23 р. http://surl.li/jdgaz) Рецензія Галянта С.Р., http://surl.li/havch Рецензія Голяна В.А. http://surl.li/havbx У результаті вивчення досвіду ОП Економіка довкілля і природних ресурсів Одеського державного екологічного університету http://surl.li/kfckw Стандарт вищої освіти
Економіка природокористування (1/120/28/26)	Економіка природокористування (2/150/32/32)	Економіка природокористування (2/150/32/32)	Рекомендовано залишити для забезпечення фахових компетентностей та для забезпечення унікальності даної ОПП, збільшено кількість годин	В результаті громадського обговорення ОПП (протокол № 8/1 від 5.05.23 http://surl.li/jdfwf) Рецензія Шворак А.М. http://surl.li/hauzu Рецензія Кватирка О.М. http://surl.li/havba)

Моніторинг соціально-економічних систем (3/120/20/20)	Моніторинг соціально-економічних систем (2/120/30/30)	Моніторинг соціально-економічних систем (2/120/30/30)	Рекомендовано залишити для забезпечення фахових компетентностей та для забезпечення унікальності даної ОПП	В результаті громадського обговорення ОПП (протокол № 8/1 від 5.05.23 http://surl.li/jdfwf) Рецензія Кватирка О.М. (http://surl.li/havba)
Соціально-економічне проектування (2/120/20/20)	Соціально-економічне проектування (3/120/28/28)	Соціально-економічне проектування (3/120/28/28)	Рекомендовано залишити для забезпечення унікальності даної ОПП	Пропозиції роботодавців В ході громадського обговорення (протокол № 8/1 від 5.05.23) http://surl.li/jdfwf) Рецензія Дребот О.І., (http://surl.li/havbl) Стандарт спеціальності 051 Економіка
Еколого-економічна безпека (2/120/20/20)	Еколого-економічна безпека (3/150/28/28)	Еколого-економічна безпека (3/150/28/28)	Рекомендовано залишити з уточненням тем та збільшенням годин	Пропозиція стейкхолдера Галянта С. (протокол засідання стейкхолдерів № 2 від 20.05.21 р. http://surl.li/kezyd) Рецензія Кватирко О.М. (http://surl.li/havba)
Аналітична економіка (3/120/20/20)	Управління розвитком суб'єктів господарювання (1/120/30/30)	Управління розвитком суб'єктів господарювання (1/120/30/30)	Рекомендовано замінити	Стандарт спеціальності 051 Економіка. Рецензія Губанова О.Р., (http://surl.li/kfavq)

				<p>)</p> <p>Пропозиція Лагодієнка В. на тристоронньому засіданні засідання кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, робочої групи та стейкхолдерів освітньо- професійних та освітньо-наукових програм (Протокол № 5/1 від 17.02.2023 р. http://surl.li/kfahc)</p> <p>Пропозиція стейкхолдера Волочка Б . (протокол №3 засідання стейкхолдерів від 3.05.2023 р., http://surl.li/jdgaz)</p> <p>)</p>
Енергоощадна економіка (3/120/20/20)	Інноваційне підприємництво та управління проектами (3/120/20/24)	Інноваційне підприємництво та управління проектами (3/120/20/24)	Рекомендовано ввести до НП та ОП у циклі професійних дисциплін	Пропозиція здобувача освіти Поліщук А (протокол засідання кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, здобувачів освіти II-го магістерського рівня вищої освіти, робочої групи ОПП Економіка довкілля і природних ресурсів

				<p>№ 8 від 4.05.23р.) http://surl.li/kfbav</p> <p>Пропозиція стейкхолдера Киричука В. (протокол №3 засідання стейкхолдерів від 3.05.2023 р., http://surl.li/jdgaz) Пропозиція випускників в ході громадського обговорення ОПП (протокол № 8/1 від 5.05.23 http://surl.li/jdfwf) Рецензія Дребот О.І. (http://surl.li/havbl)</p>
<p>Навчально-наукова практика з написання випускної кваліфікаційної роботи (I/60/-/-)</p>	<p>Навчально-наукова практика (I/60/-/-)</p>	<p>Навчально-наукова практика (I/60/-/-)</p>	<p>Рекомендовано запровадити для забезпечення фахових компетентност ей</p>	<p>Пропозиція випускників і науково- педагогічних працівників університету в ході громадського обговорення ОПП (протокол № 8/1 від 5.05.23. http://surl.li/jdfwf) Пропозиція стейкхолдера Лисеюка С (протокол №3 засідання стейкхолдерів від</p>

				3.05.2023 р., http://surl.li/jdfwf)
Виробнича практика з написанням кваліфікаційної роботи (2/60/-/ -)	Виробнича практика (2/60/-/ -)	Виробнича практика (1/60)	Рекомендовано запровадити для забезпечення фахових компетентностей ей	Пропозиція випускників і науково-педагогічних працівників університету в ході громадського обговорення ОПП (протокол № 8/1 від 5.05.23. http://surl.li/jdfwf) Пропозиція стейкхолдера Лисеюка С (протокол №3 засідання стейкхолдерів від 3.05.2023 р., http://surl.li/jdfwf)
Переддипломна практика з написанням кваліфікаційної роботи (III/120/-/ -)	Переддипломна практика (III/150/-/ -)	Переддипломна практика (III/150/-/ -)	Рекомендовано запровадити для забезпечення фахових компетентностей ей	Пропозиція стейкхолдерів (протокол №1 від 26.02.2020 р., http://surl.li/iwjdt) Пропозиція стейкхолдера Лисеюка С (протокол №3 засідання стейкхолдерів від 3.05.2023 р., http://surl.li/jdfwf) Пропозиція випускників і науково-педагогічних працівників

				університету в ході громадського обговорення ОПП протокол № 8/1 від 5.05.23. http://surl.li/jdfwf Стандарт спеціальності 051 Економіка
-	Кваліфікаційна робота (Ш/90/-/-)	Кваліфікаційна робота (Ш/90/-/-)		Стандарт спеціальності 051 Економіка

Також Павлова О.М. акцентувала увагу на розвитку грантової діяльності установ і організацій області. Відповідно, зростає потреба у фахівцях зі знаннями і компетенціями в сфері економіки довілля та природних ресурсів, а також екологічних грантових проєктів. Оскільки проєктна діяльність в даний час стосується не лише грантових коштів, а є дієвим і ефективним інструментом для так званого соціально-економічного проєктування. Отже, враховуючи значні зміни у ринковому середовищі, рекомендовано залишити у навчальному плані ОК Соціально-економічне проєктування, а також запровадити додатково Інноваційне підприємництво та управління проєктами. Це дасть змогу підвищити рівень обізнаності здобувачів освіти у реалізації проєктів. Окрім того, посилення складової градовою діяльності та управління проєктами є у пропозиціях стейкхолдерів.

2. **Суряк А.В** (к.е.н., доцент), яка підтримала пропозицію Кватирка О.М. Директора Регіонального офісу «Ліси України» та Шворака А.М. Директора Інституту ґрунтів України та захисту навколишнього середовища у частині збільшення кількості годин на професійно-орієнтовані дисципліни, які формують вміння саме у царині унікальності освітньої програми економіки довілля і природних ресурсів.

3. **Якимчук А.Ю** (д.е.н., професор), яка підкреслила відповідність ОПП потребам практики, як в сфері науки, так і в практичній діяльності

професіоналів з економіки. Окремі ОК забезпечують досягнення здобувачами необхідних навичок для продовження наукової діяльності саме в напрямку професії. Інші - сприяють вдалому становленню і реалізації здобувачів, як кваліфікованих фахівців з економіки. Також запровадила зробити акцент на науковій діяльності шляхом зміни назви та уточнення такого важливого освітнього компонента, як Методологія та організація наукових досліджень у галузі.

4. **Бегун С.І.** (к.е.н., доцент), зазначила що у 2020 році було затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 382 стандарт вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем, галуззю знань 05 – Соціальні та поведінкові науки , спеціальністю 051 – Економіка. У стандарті чітко сформульовано інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності, які визначають специфіку підготовки магістрів зі спеціальності – 051 – Економіка, а також програмні результати навчання, з яких видно, що студент повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. У зв'язку з цим виникає необхідність в оновленні освітніх компонент навчального плану, практик, необхідних для набуття компетентностей відповідно до Стандарту. Також підкреслила важливість такої ОК, як економетричне моделювання у природокористуванні.

5. **Павлов К.В.** повідомив, що сучасні інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності розширюють професійні можливості фахівців і дозволяють проводити діяльність господарюючого суб'єкта більш раціонально, цілеспрямовано й ощадливо, а отже, – більш ефективно.

Саме тому у майбутніх фахівців з економіки важливо сформувати компетенції в галузі побудови та функціонування сучасних інформаційних та комунікаційних систем в професійній діяльності та можливостей їх використання для прийняття ефективних управлінських рішень.

6. **Лялюк А.М.** наголосила на важливості введення такого ОК, як управління розвитком суб'єктів господарювання, оскільки це важливо для ведення активної підприємницької діяльності у сфері природокористуванні.

ВИРІШИЛИ:

Рекомендувати до затвердження вченою радою ФЕУ освітньо-професійну програму Економіка довкілля і природних ресурсів, а також навчальний план 2023/2024 н.р. підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 051 Економіка другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Голова (д.е.н., проф.)

Олена ПАВЛОВА

Секретар

Олександр ШАБАЛА